

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та управління

Т.Ф. Бірюкова

2024 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БЕНЧМАРКІНГ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ

підготовки бакалаврів

денної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма Публічне управління та адміністрування

спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування

галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування

ВИКЛАДАЧ: Чайка Ірина Юріївна, д.філос.н., доц., проф. кафедри філософії, публічного управління та соціальної роботи

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри філософії, ПУ та СР

Протокол № _____ від "___" _____ 2024 р.
Завідувач кафедри філософії, ПУ та СР

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

(ініціали, прізвище)

2024 рік

Зв'язок з викладачем:

E-mail: thcokur2004@ukr.net

Телефон: 067 614 71 20

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення); Telegram за номером 067 614 71 20

Кафедра: філософії, публічного управління та соціальної роботи, 4 корп. ЗНУ, вул. Дніпровська, 33а

1. Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Бенчмаркінг в публічному управлінні» полягає у формуванні у студентів уявлення щодо бенчмаркінгу як особливої технології та управлінської ідеології, що передбачає природне прагнення будь-якої організації до неперервного вдосконалення, пошуку нових ідей, їхньої адаптації і наступного практичного використання.

Курс є необхідною складовою вивчення комплексу професійно-орієнтованих дисциплін, що включені до програми підготовки бакалаврів із зазначеної спеціальності. Вивчення дисципліни є важливим з огляду на її значення для формування уявлення майбутніх державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування про можливості використання управлінських технологій бізнес-організацій у функціонуванні державного сектора. Адаптація бізнес-технології бенчмаркінгу до потреб системи публічного врядування сприяє пошуку оптимальної стратегії регіонального та муніципального розвитку шляхом вивчення і оцінки результатів та способів діяльності інших суб'єктів системи місцевого самоврядування та державного управління, які є лідерами ефективності.

У концептуальному, інформаційному і логічному плані даний курс тісно пов'язаний з такими дисциплінами, як «Самоорганізація особистості», «Історія і теорія соціології», навчальною практикою.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	3-й	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	14 год.	
Семінарські заняття	14 год.	
Практичні заняття		
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	62 год.	
Консультації	Розклад розміщення консультацій: https://sites.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=37047&lang=ukr&news_code=chajka---rina-yuriyivna Кількість: 2 год. особисті – субота, з 9:00 до 11:30, IV корпус, ауд. 315; дистанційні – Zoom, за попередньою домовленістю Запис на консультації: thcokur2004@ukr.net	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9542	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Результати навчання та компетентності	Методи навчання / форми і методи оцінювання
<p>ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>РН01. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.</p> <p>РН08. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.</p> <p>РН12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.</p>	<p>Опрацювання першоджерел; опитування на практичних заняттях; тестування в системі Moodle; написання есе; завдання на порівняльний аналіз</p>
<p>ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>СК6. Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.</p> <p>РН13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку</p> <p>РН15. Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності.</p>	<p>Відповіді на практичних заняттях</p> <p>Підготовка індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру.</p>
<p>СК7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.</p> <p>СК8. Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.</p> <p>СК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.</p> <p>РН16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.</p> <p>РН17. Ефективно здійснювати пошукові комунікації у режимі командного вирішення творчих завдань.</p> <p>РН18. Критично аналізувати й оцінювати чинну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.</p>	<p>Написання та усний захист індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру з презентацією його результатів</p>

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти дослідження бенчмаркінгу як інноваційної технології публічного врядування

Історія бенчмаркінгу

Зміст, види та генерації бенчмаркінгу. Виникнення бенчмаркінгу та його роль в розвитку компанії. Причини актуальності бенчмаркінгу: глобалізація конкуренції, винагорода за якість, необхідність повсюдної адаптації та використання світових досягнень в області виробничих і бізнес-технологій.

Теорія бенчмаркінгу

Основні поняття та категорії бенчмаркінгу. Основні принципи бенчмаркінгу: безперервність, багатогранність, взаємність вимірювання, достовірність даних, усвідомлення важливості якості, зацікавленість, творчий підхід, аналіз досягнутих результатів.

Змістовий модуль 2. Бенчмаркінг як інструмент публічного врядування

Регіональний бенчмаркінг як інструмент державного управління

Бенчмаркінг регіонів в умовах глобалізації. Бенчмаркінг як комплекс дій для порівняльного аналізу показників розвитку територій, встановлення та оцінювання основних факторів, що впливають на ефективність управлінських рішень, виявлення резервів підвищення рівня економічного і соціального розвитку територій.

Муніципальний бенчмаркінг.

Завдання бенчмаркінгу в дослідженні ефективності міст і областей. Об'єкт бенчмаркінгу території. Стратегічний бенчмаркінг території. Операційний бенчмаркінг території. Конкурентний бенчмаркінг міст та бенчмаркінг співробітництва.

Змістовий модуль 3. Міжнародні технології бенчмаркінгу у публічному врядуванні.

Бенчмаркінг доброго врядування

Поняття доброго врядування. 12 принципів доброго врядування. Вимірювання, оцінку та порівняння рівня впровадження органом місцевого самоврядування принципів доброго врядування. Етапи бенчмаркінгу доброго врядування.

Змістовий модуль 4. Впровадження принципів доброго демократичного врядування на місцевому рівні.

Матриця впровадження 12 принципів доброго демократичного врядування на місцевому рівні.

Добре врядування як концепція, яка базується на принципах, правилах та практиках, розроблених Радою Європи. Чесне проведення виборів, представництво та участь. Зворотний зв'язок та чутливість виконавчої влади та органів місцевого самоврядування до законних очікувань та потреб людей. Ефективність та результативність досягнення цілей при найбільш оптимальному використанні ресурсів.

Особливості впровадження технологій доброго врядування органами місцевого самоврядування.

Відкритість і прозорість у забезпеченні публічного доступу до інформації. Верховенство права. Етична поведінка як спосіб забезпечення переважання публічних інтересів над приватними. Компетентність і спроможність депутатів місцевих рад та публічних службовців. Інноваційність та відкритість до змін. Сталий розвиток та стратегічна орієнтація. Раціональне управління фінансами. Дотримання прав людини, забезпечення культурного різноманіття та соціальної згуртованості. Підзвітність депутатів місцевих рад та публічних службовців.

4. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Тема 1. Історія бенчмаркінгу	2		<i>щотижня</i>
	Тема 2. Теорія бенчмаркінгу	2		<i>щотижня</i>
2	Тема 3. Регіональний бенчмаркінг як інструмент державного управління	2		<i>щотижня</i>
	Тема 4. Муніципальний бенчмаркінг.	2		<i>щотижня</i>
3	Тема 5. Бенчмаркінг доброго врядування.	2		<i>щотижня</i>
4	Тема 6. Матриця впровадження 12 принципів доброго демократичного врядування на місцевому рівні.	2		<i>щотижня</i>
	Тема 7. Особливості впровадження технологій доброго врядування органами місцевого самоврядування.	2		<i>щотижня</i>
Разом		14		

6. Теми семінарських занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Історія бенчмаркінгу. План. 1.Зміст, види та генерації бенчмаркінгу. 2.Виникнення бенчмаркінгу та його роль в розвитку компанії.	2		<i>щотижня</i>
	Теорія бенчмаркінгу План. 1.Причини актуальності бенчмаркінгу. 2.Поняття та категорії бенчмаркінгу. 3.Основні принципи бенчмаркінгу.	2		<i>щотижня</i>
2	Регіональний бенчмаркінг як інструмент державного управління План. 1.Бенчмаркінг регіонів в умовах глобалізації. 2.Бенчмаркінг як комплекс дій для порівняльного аналізу показників розвитку територій 3.Конкурентний бенчмаркінг та бенчмаркінг співробітництва.	2		<i>щотижня</i>
	Муніципальний бенчмаркінг. План. 1.Завдання бенчмаркінгу в дослідженні ефективності міст і областей. 2.Об'єкт бенчмаркінгу території. 3.Стратегічний бенчмаркінг території. 4.Операційний бенчмаркінг територій	2		<i>щотижня</i>
3	Бенчмаркінг доброго врядування.	2		<i>щотижня</i>

	<p>План.</p> <p>1.Поняття доброго врядування.</p> <p>2.Вимірювання, оцінку та порівняння рівня впровадження органом місцевого самоврядування принципів доброго врядування.</p> <p>3.Етапи бенчмаркінгу доброго врядування.</p>			
4	<p>Матриця впровадження 12 принципів доброго демократичного врядування на місцевому рівні.</p> <p>План.</p> <p>1.Добре врядування як концепція, яка базується на принципах, правилах та практиках, розроблених Радою Європи.</p> <p>2.Аналіз дванадцяти принципів Доброго врядування.</p>	2		<i>щотижня</i>
	<p>Особливості впровадження технологій доброго врядування органами місцевого самоврядування.</p> <p>План.</p> <p>1.Відкритість і прозорість у забезпеченні публічного доступу до інформації.</p> <p>2. Етична поведінка як спосіб забезпечення переважання публічних інтересів над приватними.</p> <p>3.Компетентність і спроможність депутатів місцевих рад та публічних службовців.</p> <p>4.Сталий розвиток та стратегічна орієнтація.</p> <p>5. Дотримання прав людини, забезпечення культурного різноманіття та соціальної згуртованості.</p>	2		<i>щотижня</i>
Разом		14		

3. Самостійна робота

№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	<ol style="list-style-type: none"> Проаналізуйте структуру системи бенчмаркінгу. Засвойте методика постановки «розумних» цілей з використанням SMART-критеріїв. Здійсніть вибір показників та об'єктів бенчмаркінгу. Наведіть приклади показників для різних сфер системи бенчмаркінгу. Засвойте принципи використання спеціальних, узагальнених показників. Визначте первинні та вторинні дані, їх переваги та недоліки. Визначте якісні дані: поняття, характерні особливості, методи збору. 	16	
2	<ol style="list-style-type: none"> Проаналізуйте особливості стратегічного планування розвитку територій на національному рівні в Україні. Поясніть цільове орієнтування стратегії планування розвитку територій і визначення пріоритетів. Визначте етапи стратегічного планування розвитку територій. Виокремте Функції, технологія та організаційне забезпечення процесу стратегічного планування розвитку територій. Система стратегічного планування розвитку територій та її складові Визначте пріоритети стратегії розвитку держави у плануванні розвитку територій та їх визначення Дослідите моніторинг реалізації програм розвитку територій. Проаналізуйте форми, методи та особливості стратегічного планування регіонального розвитку. 	16	
3	<ol style="list-style-type: none"> Дослідите імплементацію іноземного досвіду щодо бенчмаркінгу та прогнозування регіонального розвитку в Україні. Проаналізуйте сучасний стан та теоретико-методологічні основи бенчмаркінгу у публічному управлінні в умовах інституційних змін, що відбуваються в контексті розвитку партнерства «Україна – ЄС» та співпраці «Україна – НАТО». Дослідите зарубіжний досвід організації процесу прогнозування регіонального розвитку. 	15	
4	<p>Проаналізуйте принципи доброго демократичного врядування:</p> <ol style="list-style-type: none"> Чесне проведення виборів, представництво та участь. Зворотний зв'язок та чутливість виконавчої влади та органів місцевого самоврядування до законних очікувань та потреб людей. Ефективність та результативність досягнення цілей при найбільш оптимальному використанні ресурсів. Верховенство права. Компетентність і спроможність депутатів місцевих рад та публічних службовців. Інноваційність та відкритість до змін. Раціональне управління фінансами. Підзвітність депутатів місцевих рад та публічних службовців. 	15	
Разом		62	

4. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
1	Опитування, тести	<p>Практичне заняття 1</p> <p>Питання для підготовки до практичного заняття</p> <p>1.Зміст, види та генерації бенчмаркінгу.</p> <p>2.Виникнення бенчмаркінгу та його роль в розвитку компанії.</p> <p>Посилання на тест: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9542</p>	<p>3 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція</p> <p>2 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна.</p> <p>1 бал – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна</p> <p>Тест: мах 2 бали</p>	5
	Опитування, тести	<p>Практичне заняття 2</p> <p>Питання для підготовки до практичного заняття</p> <p>1.Причини актуальності бенчмаркінгу.</p> <p>2.Поняття та категорії бенчмаркінгу.</p> <p>3.Основні принципи бенчмаркінгу.</p> <p>Посилання на тест: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9542</p>	<p>3 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція</p> <p>2 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна.</p> <p>1 бал – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна</p> <p>Тест: мах 2 бали</p>	5
	Тести, есе	<p>Контрольна робота:</p> <p>Виконання тесту https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9542</p> <p>написання есе за 1 змістовим модулем</p>	<p>Тест: мах 2 бали</p> <p>Есе:</p> <p>Розгорнутий роздум з власною позицією – 4-3 бали</p> <p>Розгорнута відповідь, але без власної позиції – 2 бали</p> <p>Виклад змісту есе не відповідає вимогам до структури – 1бал</p> <p>Виконується наприкінці поточного модулю.</p>	6
2	Опитування, тести	<p>Практичне заняття 3</p> <p>Питання для підготовки до практичного заняття</p> <p>1.Бенчмаркінг регіонів в умовах глобалізації.</p> <p>2.Бенчмаркінг як комплекс дій для порівняльного аналізу</p>	<p>3 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція</p>	5

		показників розвитку територій 3.Конкурентний бенчмаркінг та бенчмаркінг співробітництва. Посилання на тест: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9542	2 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна. 1 бал – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна Тест: мах 2 бали	
	Опитування, тести	Практичне заняття 4 Питання для підготовки до практичного заняття 1.Завдання бенчмаркінгу в дослідженні ефективності міст і областей. 2.Об'єкт бенчмаркінгу території. 3.Стратегічний бенчмаркінг території. 4.Операційний бенчмаркінг територій Посилання на тест: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9542	3 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 2 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна. 1 бал – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна Тест: мах 2 бали	5
2	Тести, есе	Контрольна робота Виконання тесту https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9542 написання есе за 2 змістовим модулем	Тест: мах 2 бали Есе: Розгорнутий роздум з власною позицією – 5-4 бали Розгорнута відповідь, але без власної позиції – 3-2 бали Виклад змісту есе не відповідає вимогам до структури – 1бал Виконується наприкінці поточного модулю.	7
3	Опитування, тести	Практичне заняття 5 Питання для підготовки до практичного заняття 1.Поняття доброго врядування. 2.Вимірювання, оцінку та порівняння рівня впровадження органом місцевого самоврядування принципів доброго врядування. 3.Етапи бенчмаркінгу доброго врядування. Посилання на тест: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9542	3 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 2 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна. 1 бал – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна Тест: мах 2 бали	5
3	Тести, есе	Контрольна робота Виконання тесту https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9542 написання есе за 3 змістовим модулем	Тест: мах 2 бали Есе: Розгорнутий роздум з власною позицією – 5-4 бали Розгорнута відповідь, але без власної позиції – 3-2 бали	6

			Виклад змісту есе не відповідає вимогам до структури – 1 бал	
			Виконується наприкінці поточного модулю	
4	Опитування, тести	Практичне заняття 6 Питання для підготовки до практичного заняття 1. Добре врядування як концепція, яка базується на принципах, правилах та практиках, розроблених Радою Європи. 2. Аналіз дванадцяти принципів Доброго врядування. Посилання на тест: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9542	3 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 2 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна. 1 бал – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна Тест: мах 2 бали	5
4	Опитування, тести	Практичне заняття 7 Питання для підготовки до практичного заняття 1. Відкритість і прозорість у забезпеченні публічного доступу до інформації. 2. Етична поведінка як спосіб забезпечення переважання публічних інтересів над приватними. 3. Компетентність і спроможність депутатів місцевих рад та публічних службовців. 4. Сталий розвиток та стратегічна орієнтація. 5. Дотримання прав людини, забезпечення культурного різноманіття та соціальної згуртованості. Посилання на тест: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9542	3 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 2 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна. 1 бал – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна Тест: мах 2 бали	5
4	Тести, есе	Контрольна робота Виконання тесту https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9542 написання есе за 4 змістовим модулем	Тест: мах 2 бали Есе: Розгорнутий роздум з власною позицією – 5-4 бали Розгорнута відповідь, але без власної позиції – 3-2 бали Виклад змісту есе не відповідає вимогам до структури – 1 бал	6
			Виконується наприкінці поточного модулю	
Усього за змістові модулі	11			60

5. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
залік	Теоретичне завдання	<p>Питання для підготовки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття бенчмаркінгу: суть, зміст, цілі і завдання. 2. Основні визначення бенчмаркінгу. 3. Етапи проведення бенчмаркінгу. 4. Причини використання бенчмаркінгу. 5. Мета аналізу конкурентів. 6. Основні завдання та принципи бенчмаркінгу. 7. Механізм конкурентних досліджень. 8. Недоліки впровадження бенчмаркінгу. 9. Об'єкти конкурентного аналізу. 10. Схема здійснення бенчмаркінгу. 11. Технологічні аспекти проведення конкурентного моніторингу. 12. Ділова розвідка та відмінність її від промислового шпигунства. 13. Класифікація джерел інформації. 14. Способи отримання інформації про конкурентів. 15. Модель промислового шпигунства. 16. Етапи і методи дослідження конкурентного середовища. 17. Український досвід впровадження бенчмаркінгу. 18. Бенчмаркінг регіонів в умовах глобалізації. 19. Бенчмаркінг як комплекс дій для порівняльного аналізу показників розвитку територій 20. Конкурентний бенчмаркінг міст та бенчмаркінг співробітництва. 21. Поняття доброго врядування. 22. Вимірювання, оцінку та порівняння рівня впровадження органом місцевого самоврядування принципів доброго врядування. 23. Етапи бенчмаркінгу доброго врядування 24. Добре врядування як концепція, яка базується на принципах, правилах та практиках, розроблених Радою Європи. 25. Аналіз дванадцяти принципів Доброго врядування. 	<p>2 питання, відповідь на кожне оцінюється у 10 балів</p> <p>10-9 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція</p> <p>8-7 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.</p> <p>6-5 балів – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим</p> <p>4-3 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може</p> <p>2-1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність</p>	20

	Тести - 10 питань, розміщені у Moodle.	1 бал за кожну правильну відповідь. На проходження тесту дається 15 хвилин і одна спроба	10
Практичне завдання	написання залікового есе. Есе складається з таких структурних елементів: - вступ, де студент формулює власну точку зору на проблему, винесену як тему есе; - блок аргументації: три і більше аргументи, що підтверджують точку зору автора; - висновки, де відбувається узагальнення авторської позиції і відбувається підтвердження вихідної тези на більш високому доказовому рівні. Оскільки головна мета есе – змусити читача розділити точку зору автора, важливо використовувати риторичні фігури переконання, маркери логічної послідовності елементів («по-перше», «по-друге», «з вищезазначеного витікає» та ін.), апелювати до спільних соціальних та духовних цінностей, поглядів, знань та фактів (дослідження, статистичні дані, думки фахівців, приклади з життя), проводити ефектні паралелі й аналогії для демонстрації вашої ерудиції, вдало використовувати цитати з прочитаної наукової літератури.	10-9 – робота повністю розкриває тему, логічно структурована, оперування багатьма теоретичними поняттями, висока аргументованість відповіді, наведення прикладів з політичної практики 8-7 – положення та висновки недостатньо аргументовані, але робота достатньо логічна 6-5 – недостатньо чітка структура, аргументація положень має незавершений характер, розмита конкретика 4-3 – відсутня чітка структура, описовий характер 2-1 – робота фрагментарна, відсутня логіка та структура	10
Усього за підсумковий семестровий контроль			40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Бенчмаркінг доброго врядування: практичний посібник. Київ : Юстон, 2018. 60 с.
2. Лафлер Б. Бенчмаркінг: ефективність українських міст і областей: посібник. Київ : Проект РЕОП, 2022. 44с
3. Новітній маркетинг: Навч. посіб. За ред. д.е.н., проф. Є.В. Савельєва. Київ : Знання, 2008. 420 с.
4. Прогнозування розвитку територій. Бенчмаркінг : навч. посібник / за заг. наук. редакцією Білинської М. М. Київ : К.І.С., 2019. 120с.
5. Федорченко А. В., Ларіна Я. С., Ремезь Ю. Б Бенчмаркінг: навч. посібник. Одеса : Олді+, 2023. 432 с.

Додаткова:

1. Желіховська М. В. Бенчмаркінг – інструмент удосконалення стратегічного управління конкурентоспроможністю підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2010. № 4. Т. 3 С.269-272.
2. Мартинова О. В. Бенчмаркінг як інструмент удосконалення управління стратегічним розвитком підприємства. *Вісник ЖДТУ*. 2011. № 3 (57). С. 327-329.
3. Панчишин Т. В. Регіональний бенчмаркінг як інструмент муніципального та державного управління. *Наукові записки Української академії друкарства*. 2017. №2. С. 84-92.
4. Стратегії та технології розвитку корпорацій: монографія / за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. О. М. Полінкевич. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. 416 с.
5. Ткач С. М. Управління розвитком міст на засадах концепції Smart City у Західному регіоні України. *Регіональна економіка*. 2021. № 2. С. 91-99.
6. Яшкіна. Н. В. Об'єктивна необхідність застосування бенчмаркінгу. *Економіка АПК*. 2010. № 8. С.46-49.
7. Bendell T., Boulter L., Goodstadt P. Benchmarking for competitive ad vantage. London : Pitman Publishing, 1998.
8. Cusumano M., Selby R. Microsoft Secrets: How the world's most powerful software company creates technology shapes markets and manages people. New York : The Free press, 1995. 512 p.
9. Smith P., Reinertsen D. Developing products in half the time. New York : Van Nostrand Reinhold, 1991. 119 p.

10. Інформаційні ресурси

1. Панчишин Т. В. Регіональний бенчмаркінг як інструмент муніципального та державного управління. *Наукові записки. Економічні науки*. 2019. № 2. URL: <http://nz.uad.lviv.ua/static/media/2-55/10.pdf>
2. Гириловська І. В. Бенчмаркінг як нова складова в оцінюванні якості підготовки кваліфікованих робітників. URL: <http://conf.vntu.edu.ua/humed/2010/txt/Gyrylovska.php>.
3. Артеменко Л. П., Пічугіна М. А., Артеменко О. Т. Бенчмаркінг конкурентоспроможності на європейському ринку. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. 2019. № 16. URL: <https://ev.fmm.kpi.ua/article/view/181840>.
4. Біляковська О. О. Бенчмаркінг як важливий інструмент удосконалення системи управління якістю освіти в університеті. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2021. Вип. 201. С. 10-13. URL: <https://pednauk.cusu.edu.ua/index.php/pednauk/article/view/1150>.
5. Поливода А. В., Малюта Л. Я., Матвіїшин Р. І. Бенчмаркінг як стратегічний інструмент підвищення конкурентоспроможності. *Матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Наука, інновації, бізнес: проблеми, перспективи і сьогочасні тренди розвитку»*, (Тернопіль, 26 травня 2023 року). Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2023. С.100–101. URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/41745/2/KhI_VNPK_2023_Polyvoda_A-Benchmarking_as_a_strategic_100-101.pdf.

11. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску.

Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності. Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення.

Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу). Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті. Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

За бажанням студентів результати проходження курсів підвищення кваліфікації, стажувань, онлайн-курсів, тощо можуть бути зараховані у якості результату засвоєння відповідного змістового модулю дисципліни.

Комунікація. Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle. Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoom та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу ngml@ukr.net. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2024-2025 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ:** <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методик проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса:

v_banakh@znu.edu.ua Гар

яча лінія:

(061) 227-12-76

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ.

Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):

<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>